

Træn så mange gange om dagen som muligt. Det er bedre at træne mange gange end i lang tid.

Mål fase 1: Tag billedet. Giv det til træner. Slip det. Får objektet nogle få sekunder før træner tager det tilbage (min tur).

En træner sidder foran barnet og er barnets kommunikationspartner. Den anden træner (skyggen) står bag. Kommunikationspartneren viser barnet et eftertragtet objekt. (se eksemplerne under). Billedet bliver samtidig lagt foran barnet. Hvis barnet forsøger at tage objektet prompter skyggen umiddelbart barnets hånd til at tage billedet. Kommunikationspartneren holder sin hånd frem (også et prompt). Barnet promptes til at lægge billedet i kommunikationspartnerens hånd og slippe det. Kommunikationspartneren siger "objekt" (f.eks. chokolade) -en gang og giver umiddelbart objektet til barnet. Barnet spiser eller leger med objektet i nogle få sekunder før træner siger "min tur" og tager det tilbage.

Vigtig: Skyggen skal ikke prompte det at tage billedet før barnet har vist initiativ til at tage objektet.

Kommunikationspartneren skal friste barnet ved at vise objektet og viser hvor dejligt det er. Hvis objektet ikke er værd at strække sig efter, skal man tage et nyt objekt. I fase 1 har man kun et billede på bordet (ingen diskriminationstræning)

Mestringskriterie: 90 % korrekt over 30 trials med flere forskellige mennesker over mindst to dage.

Mål fase 2; Tag billedet fra ringbindet (der står på sin faste plads) og gå hen til træner og giv det. Får objektet nogle få sekunder før træner tager det tilbage.

Ringbindet introduceres. Stadig kun med et billede. Nu skal barnet kunne mestre færdigheden det har lært i trin 1 med øget afstand. Barnet skal gå hen til træner (først skal hun bare rejse sig op og strække sig lidt fremad – når det er mestret, går kommunikationspartnere et skridt væk, så to og således øges afstanden gradvis. Ringbindet med billedet i skal også rykkes længere væk, så barnet også er nødt til at rejse sig for at hente billedet. Ringbindet skal have en fast plads. Man skal se på mestrings før man flytter sig længere væk. Når der er min. 90 % mestrings over 10 trials kan man rykke et skridt længere. Registrer antal meter.

Mestringskriterium: Når barnet kan hente billedet fra sit ringbind (som altid står det samme sted) -fra et nyt sted i huset (eller fra alle steder i huset), og aflevere billedet til en voksen der er et nyt sted (eller alle steder).

Barnet skal kunne aflevere 5 – 10 billeder (hvor der kun er et billede i ringbindet) før man går videre til 3

Efter fase 1 og 2 kan man starte med at træne på at Vente og Stop / ikke mere

Vente: barnet giver billedet og får et vente-billede i retur. Når barnet har ventet et par sekunder tager træner vente-billedet i retur og giver dem det de oprindeligt bad om.

Vent op til 30 sek

Vent over 30 sek

Vent i naturlige situationer

Stop. Barnet beder om noget (og får den sidste af det) og der sættes et stop-tegn på. Hvis barnet giver billedet igen siger man "der er ikke mere" og viser barnet at den er tom. Man kan så vise barnet noget nyt det kan få – som så også bliver tom, så man får trænet "ikke mere" flere gange.

Fase 3. Diskriminering

Der er nu 2 billeder på ringbindet. Det ene er højmotiverende. Det andet er et kedeligt billede som et par strømper. Når barnet strækker sig efter det ønskede billede kan træner give en opmuntrende verbalisering. Og barnet får objektet nogle få sekunder.

Derefter bytter man billedernes plads. Dersom barnet tager den "forkerte" får hun den forkerte – og derefter prompter man hende til at tage den rigtige – hun får ikke forstærkeren her, men må vente til hun gør det rigtig på første forsøg. Når der er 90 % mestrings over 30 trials

Derefter skal hun vælge mellem to lige motiverende ting. Hun tager det billede hun gerne vil. Og derefter præsenteres begge genstandene for hende og man tjekker at hun vælger den rigtige. Hvis hun tager den forkerte genstand, stoppes dette. Og man går tilbage til billederne og prompter hende til at tage det rigtige billede. Derefter præsenteres begge objekt og man ser om tager den rette objekt.

Derefter har man tre billeder (og man tjekker at hun tager det rigtige objekt) 90 % mestrings

4 billeder

5 billeder

Husk at rykke rundt på billederne placering hver gang

Så sættes billederne i mappen. Lige når hun er ved at tage billedet lukkes mappen, og hun må selv åbne den igen. Og også evt. blade.

Her kan vælge et system og inddele billederne i emner. F.eks forskellige farvede faneblade

De tre første faser er de vigtigste

Fase 4: Kunne lave sætninger med sætningsstartere. I fase 4 er der kun en sætningsstarter og det er "jeg vil have...". I starten skal der kun være et billede på ringbindet. Barnet skal kun tage billedet af ringbindet, sætte det på strimlen (sætnings strimlen) og give den til træner.

Når hun gør det forkert og prøver at give billedet, håndledes hun til at sætte billedet på strimlen, tage strimlen af og give den til træner. Træner tager imod, vender strimlen mod barnet, peger i læseretningen og læser strimlen op ”jeg vil have øglen”. Barnet får objektet få sekunder.

Derefter gør man det igen og aftrapper prompten

Derefter skal hun også tage sætningsstarteren og sætte ned (den skal altid sidde samme sted sammen med de andre sætningsstartere som kommer til senere)

På dette trin kan man godt vente lidt med at sige det vigtigste og se om barnet begynder at sige ordet selv.

Her skal barnet også til at pege sætningen selv.

Så kommer der flere billeder på (af dem der også er trænet tidligere.)

I fase 4 kommer også træning på attributter som farver, størrelser, antal, form, tekstur, temperatur

Appen kan bruges efter barnet har mestret fase 1 – 4 (PECS 4+)

Fase 5: træner spørger hende om noget – feks ”hvad vil du ha” mens her på ”jeg vil have” billedet – barnet tager billederne og sætter dem på sætningsstrimmelen, tager den af og giver den til træner. Træner fader pegepromptet og står tilbage med kun spørgsmålet ” hvad vil du have”

Fase 6: Svare på kommenterende spørgsmål.

Hvad ser du

Hvad ser du mix med hvad vil du have

hvad kan du lugte, høre, føle (følepose med masser af forskellig genstande der kan føles) – den kan også bruges til høre og se – på høre kan man lave en imitationsleg, hvor man laver den samme lyd som barnet eller barnet skal lave den samme lyd som en selv – og derefter kan det bruges i pecs ”jeg kan høre maracas” (de behøver ikke kende navnet på den, så man kan lære barnet at skelne mellem langt flere end ellers (mellem forskellige maracser)

Eksempler på ting: Blad, Indendørssand, Ipad, ballon, snurretop, fidgetspinner, music, valgboks

